Tarnowskie Towarzystwo Naukowe zaprasza

Wychowanie do wartości

TARNÓW. Jutro o godzinie 15, w Sali Lustrzanej przy ulicy Wałowej 10, odbędzie się kolejne otwarte spotkanie Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego. W trakcie spotkania Ks. Kard. Zenon Grocholewski wygłosi wykład zatytułowany: „Wychowanie do wartości".

Ks. Kard. Grocholewski to jeden z najlepszych współczesnych znawców prawa kanonicznego. Jest autorem i współautorem licznych publikacji książkowych oraz artykułów w czasopismach kanonicznych i pracach zbiorowych. Łącznie jego bibliografia przekracza 550 publikacji w 12 językach. W 1999 roku papież Jan Paweł II mianował go prefektem Kongregacji Wychowania Katolickiego, czyli urzędu watykańskiego, zajmującego się całokształtem katolickiego systemu oświaty i nauki.

Przypomnijmy, że wykład inauguracyjny „Nie zapomnieć mowy ojców" podczas pierwszego otwartego spotkania TTN wygłosił Prof. Franciszek Ziejka, polski uczony, historyk literatury polskiej, w latach 1999-2005 rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Drugi wykład w ramach TTN, zatytułowany „Prawo a wartości", wygłosił wybitny znawca prawa kanonicznego, doktor teologii, profesor zwyczajny nauk prawnych, wieloletni dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego ATK oraz prorektor, a w latach 1981-1987 rektor ATK w Warszawie (obecny Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) Ks. Prof. Remigiusz Sobański.

Jak mówi Prof. Kazimierz Wiatr, Prezes Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego – Kolejne już spotkanie jest jedną z kilku form działalności TTN, którego głównym celem jest promocja społeczeństwa wiedzy na Ziemi Tarnowskiej oraz współtworzenie środowiska akademickiego i wspieranie powstania Akademii Tarnowskiej. Zapraszamy do Tarnowa osoby wyjątkowe i wybitne, których życiorysy i dorobek są imponujące. Chcemy naszym gościom pokazać to miasto i środowisko akademickie oraz zaprosić do współpracy. Bardzo serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do uczestnictwa w tym niezwykłym spotkaniu.

Ksiądz Kardynał Zenon Grocholewski

Ksiądz Kardynał Zenon Grocholewski ukończył studia filozoficzno-teologiczne w Arcybiskupim Seminarium Duchownym w Poznaniu oraz studia prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie (1969 - licencjat, 1972 - doktorat). Praca licencjacka (nasze magisterium) - napisana pod kierunkiem wybitnego hiszpańskiego kanonisty Ignacio Gordona - została odznaczona złotym medalem Uniwersytetu, a późniejsza rozprawa doktorska została odznaczona złotym medalem Ojca Świętego Pawła VI. Ksiądz dr Zenon Grocholewski był pierwszym Polakiem, który mógł się chlubić takimi wyróżnieniami. Te wspaniałe osiągnięcia sprawiły, że został skierowany do pracy w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej. Po kilku latach Ksiądz Grocholewski został kanclerzem , a później sekretarzem i na koniec prefektem Sygnatury Apostolskiej. 22 grudnia 1982 roku Ojciec Święty Jan Paweł II wyniósł Go do godności biskupa. Od 1991 r. jako arcybiskup, był członkiem komisji studiującej wraz z Ojcem Świętym projekt reformy Kurii Rzymskiej, członkiem Komisji Dysycplinarnej Kurii Rzymskiej, konsulatorem, a następnie (od 2000r.) członkiem Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych, przewodniczącym Komisji ds. Adwokatów Stolicy Apostolskiej i przy Kurii Rzymskiej, członkiem Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych, prezesem Sądu Kasacyjnego Państwa Watykańskiego, członkiem komisji prawnej utworzonej do przestudiowania nowego Prawa Fundamentalnego Państwa Watykańskiego. Dnia 15 listopada 1999 r. Jan Paweł II mianował Arcybiskupa Zenona Grocholewskiego prefektem Kongregacji Wychowania Katolickiego, a 21 lutego 2001 r. wyniósł Go do godności kardynała diakona. Kardynał Grocholewski jest członkiem Kongregacji Biskupów. Ponadto jest Wielkim Kanclerzem Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, Wielkim Kanclerzem Papieskiego Instytutu Archeologii Chrześcijańskiej, Wielkim Kanclerzem Papieskiego Instytutu Studiów Arabskich i Islamistyki oraz patronem Papieskiego Wyższego Instytutu Łaciny.

Kardynał Zenon Grocholewski rozsławia imię Polski na świecie. Jest członkiem honorowym Papieskiej Akademii św. Tomasza z Akwinu, stowarzyszeń: Kanonistów Słowacji, Kanonistów Włoskich i Kanonistów Polskich, honorowym obywatelem dwóch miast w Stanach Zjednoczonych- Trenton i Pinceton, Agropoli we Włoszech i Levocy w Słowacji, odznaczony Medalem Honorowym Polonia Semper Fidelis, za zasługi dla biografistyki polonijnej, Wielkim Medalem św. Gorazda, będącym najwyższym odznaczeniem Ministerstwa Edukacji w Słowacji za zasługi w dziedzinie rozpowszechniania wiedzy na Słowacji i o Słowacji oraz Wielkim Krzyżem Orderu Zasłużonych dla Chile. Jest ponadto doktorem honorowym siedmiu uczelni: ATK w Warszawie, KUL, Uniwersytetu w Passau, Uniwersytetu w Glasgow, Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie, Papieskiego Uniwersytetu Katolickiego w Buenos Aires i Uniwersytetu „Fu Jen" w Taipei na Tajwanie.

Kardynałowi Zenonowi Grocholewskiemu przyznało tytuł doktora honoris causa już pięć uniwersytetów: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, KUL, Uniwersytet w Passau i Uniwersytet w Glasgow oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Liczne funkcje i urzędy nie przeszkodziły Księdzu Kardynałowi w pracy naukowej. Ma ponad 700 publikacji. Na szczególną uwagę zasługują publikacje dotyczące prawa małżeńskiego, a w ostatnich latach także z zakresu edukacji. Ksiądz Kardynał jest odpowiedzialny za kościelne szkolnictwo wyższe i akademickie na całym świecie.

Potrzebna refleksja etyczna nad cyberprzestrzenią

Rozmowa z prof. Kazimierzem Wiatrem, prezesem TTN

DP - Czy naukowców – praktyków, mających kontakt ze studentami, nauczających na przykład o nowoczesnych technologiach, interesuje pojęcie „wychowanie". Przecież na wychowywanie studenta jest już za późno?

- Naturalnie, że zagadnienia związane z szeroko pojętą tematyką wychowania są, a nawet powinny znajdować się w obrębie zainteresowania każdego człowieka – tym bardziej ludzi nauki. Z tematem wychowania związane jest całe życie człowieka. Początkowo to rodzice mają niezwykle ważną misję, jak wychować swoje dzieci, by wyrosły na dobrych ludzi i by potem, gdy dorosną, mogły dawać przykład innym. Proces wychowania jest ciągły, dlatego na wychowywanie nigdy nie jest za późno.

- Czy zdaniem Pana Profesora często mamy do czynienia z brakiem wychowania i różnego rodzaju patologiami wśród dzieci i młodzieży?

- Zjawiska te, niestety, występują we współczesnym świecie i bez wątpienia należy im przeciwdziałać. Przy tej okazji należy jednak uwzględniać kilka perspektyw czasowych. Bezapelacyjnie potrzebne są działania doraźne, związane z likwidacją skutków negatywnych zjawisk dotykających młode pokolenie. Ale równie ważne są działania profilaktyczne, obliczone na krótszą, ale także na dłuższą perspektywę czasową.

Pozwolę sobie w tym miejscu po raz kolejny odwołać się do dramatycznych wydarzeń, jakie miały miejsce w Gdańsku blisko dwa lata temu. Wówczas to okoliczności tragicznej śmierci Ani wyzwoliły społeczną dyskusję o kondycji młodego pokolenia w Polsce. Dotyczyła ona przede wszystkim spraw i problemów szkoły. W wyniku tego Komisja Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, której przewodniczę, nie godząc się z zawężeniem problemu tylko i wyłącznie do środowiska szkolnego, podjęła debatę nad znacznie szerszym spojrzeniem na sprawy wychowania w Polsce.

- Jakie wnioski w tym temacie wypracowała Komisja?

- Konkluzją wspomnianej debaty stała się uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o potrzebie budowy atmosfery wychowawczej w Polsce, podjęta w dniu 22 lutego 2007 roku. Najważniejszym przesłaniem tej uchwały jest konstatacja, że w społeczeństwie wychowują wszyscy – nie tylko rodzice, nauczyciele i księża, ale każdy z obywateli. Ogromny wpływ wychowawczy na młodych ludzi mają media, w których obecnie tak dużo przemocy i pornografii. W tym kontekście warto przypomnieć jeden z napisów na transparencie na porzebie Ani w Gdańsku: „Anię zabiła pornografia". Oznaczanie programów telewizyjnych kółeczkami i trójkącikami nie jest wystarczającą ochroną dzieci i młodzieży przed negatywnym wpływem telewizji publicznej i komercyjnej. Obok telewizji trzeba także zauważyć negatywny wpływ Internetu, gier komputerowych, demoralizujących akcji plakatowych, czasopism pornograficznych itd. To wszystko tworzy atmosferę społeczną i wzorzec do naśladowania dla kształtujących się postaw. Dlatego konieczna jest społeczna zgoda na dobre wychowanie!

DP - Czego zatem oczekują dziś od nas młodzi ludzie?

- Nie ma wątpliwości, że młodzi ludzie oczekują od dorosłych zrozumienia, wrażliwości na swoje problemy, poświęcenia im czasu i odrobiny życzliwości. W młodych jest dużo dobra – trzeba pomóc im przenieść to dobro w dorosłe życie, trzeba zbudować atmosferę wychowawczą w Polsce! Wspomniany przeze mnie apel Senatu kierowany jest do całego społeczeństwa, jest próbą odczytania znaków obecnego czasu, jest próbą realizacji jednego z ważniejszych zadań, jakie pozostawił nam umiłowany Jan Paweł II. Jednocześnie Senat RP zobowiązał się do podejmowania w pracach legislacyjnych spraw młodego pokolenia. Dotyczy to zarówno analizy pod tym kątem opiniowanych ustaw, a także podejmowania własnych inicjatyw, w tym także ustawodawczych. Do szczególnych obowiązków w tym zakresie poczuwa się Komisja Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, która już podjęła szereg inicjatyw w tym zakresie. Są to za-

równo stanowiska Komisji, między innymi w sprawie edukacji medialnej i w sprawie poradnictwa zawodowego - jako sposobu zapobiegania bezrobociu młodzieży, ale także inicjatywy ustawodawcze: o nauce pracy, o promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości młodzieży oraz w sprawie etyki mediów i pornografii.

DP - Otwieram dzisiejszą prasę. W jednym z kolorowych magazynów szeroki temat - rodzina. „Rodziny - mówi pogardliwie - znana postać z telewizji - są jak kule odwrócone tyłem do reszty świata". Stwierdzenie jest absurdalne, ale coraz częściej słychać ataki na rodzinę, która jest przecież miejscem wychowania...

- Temat roli rodziny w życiu społecznym ma daleki horyzont czasowy. Już Platon uważał rodzinę za podstawową komórkę życia społecznego i główną instytucję wychowawczą. Rodzina jest źródłem wychowania. Stanowi ona podstawową formę opieki nad dzieckiem. Jest pierwszym i naturalnym podmiotem wychowania, które prowadzi do trwałych zmian w osobowości jednostki. Rodzina, jako środowisko wychowawcze i jako ważna instytucja w systemie wychowawczym, spełnia bardzo wiele niezwykle istotnych funkcji.

To właśnie rodzina prawidłowo wypełniająca swe zadania wychowawcze może najbardziej skutecznie przeciwdziałać tym niekorzystnym zjawiskom, o których już wspomnieliśmy.

Temat rodziny jest mi niezwykle bliski. W mojej działalności, w ramach prac Zespołu do spraw Opracowania Raportu o Sytuacji Polskich Rodzin, czy też Programu Polityki Prorodzinnej Państwa, poświęciłem zagadnieniom najmniejszej i podstawowej komórki społeczeństwa wiele czasu.

DP - Dlaczego Tarnowskie Towarzystwo Naukowe podejmuje właśnie temat wychowania do wartości?

- To bardzo ważny temat, a jutrzejszy prelegent, Ks. Kard. Zenon Grocholewski, jest osobą posiadającą niezwykłą wiedzę i praktykę w tym zakresie. Niedawno w jednym z wywiadów Ksiądz Kardynał podkreślił, że wiedza i technika mogą służyć w równej mierze dobru i złu, czego dowodzi doświadczenie historyczne. Potrzeba zatem umiejętności i woli czynienia dobra. I nie chodzi tu o łamanie wolności czy narzucanie czegokolwiek w procesie wychowawczym, ale właśnie o uformowanie osoby wolnej, niezależnej od własnej skłonności do zła. Tarnowskie Towarzystwo Naukowe, stawiając sobie głównie cele naukowe, musi zauważać rozwój pełnego człowieka.

Ponadto, wspierając budowanie Akademii Tarnowskiej, szukamy pól unikatowej działalności naukowej, która mogłaby rozwinąć się w Tarnowie. Temu służyły Konferencje „Tarnów i Nowoczesne Technologie". Mamy nadzieję, że technologie informatyczne oraz pozyskiwanie czystych energii mają naturalne podstawy rozwoju w środowisku tarnowskiej PWSZ. Kolejnym ważnym obszarem takiej unikatowej działalności naukowej może być refleksja etyczna i socjologiczna nad współczesnymi mediami i cyberprzestrzenią. Dotychczasowe osiągnięcia środowiska Wydziału Teologicznego PAT Sekcja w Tarnowie już są w tym zakresie znaczące. Kolejne wykłady Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego: „Prawo a wartości" i „Wychowanie do wartości" wpisują się w ten obszar doskonale!

ROZMAWIAŁA KRZYSZTOFA BIK-JURKOW